

Dosarul nr. 3ra-232/20

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (jud: I. Rusu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: A. Toderaș, E. Bejenaru, A. Gheorghies)

ÎNCHEIERE

12 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Mariana Pitic

examinând admisibilitatea cererilor de recurs depuse de către Ecaterina Oclanscaia și de către avocatul Ina Cepoi în interesele Ecaterinei Oclanscaia și Liubov Parasi,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Ecaterina Oclanscaia împotriva Consiliului local Zgurița, intervenient accesoriu Comisia de privatizare din cadrul Consiliului raional Drochia cu privire la declararea nulității titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren și cererea de chemare în judecată depusă de către Liubov Parasi împotriva Consiliului local Zgurița, intervenient accesoriu Comisia de privatizare din cadrul Consiliului raional Drochia cu privire la declararea nulității titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren,

împotriva deciziei din 15 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care au fost respinse apelurile declarate de către Ecaterina Oclanscaia și Liubov Parasi, reprezentate de avocatul Andrei Tudorica împotriva hotărârii din 27 noiembrie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La data de 04 mai 2016, Ecaterina Oclanscaia a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului local Zgurița cu privire la declararea nulității titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că la 27 martie 1998, în baza deciziei Primăriei s. Zgurița, r-nul Drochia cu nr. 2/5 din 26 februarie 1998, i-a fost eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra cotei de teren agricol cu suprafața de 0,8501 ha, situat în extravilanul s. Zgurița, r-nul Drochia, care a fost trecut în registrul cadastral cu nr. 619 din 27 decembrie 1998.

A susținut că, era la curent că prin decizia menționată i s-a repartizat cota de teren, ca și la alți cotași, cu suprafața de 1,22 ha, însă în luna iunie 2015, în timpul când a primit plata în natură pentru arendă a cotei date, a aflat că dispune de cotă de teren numai cu suprafața de 0,8501 ha.

A indicat că nefiind de acord cu acțiunile primăriei, s-a adresat la mai multe organe competente, inclusiv la primărie și procuratura raională. Astfel, la 29 martie 2016 s-a adresat cu cerere la Consiliul sătesc Zgurița, care a fost înregistrată sub nr. 23, solicitând repartizarea lotului de teren cu suprafața de 1,22 ha. Prin decizia Consiliului sătesc Zgurița nr.1/14 din 30 martie 2016, a fost respinsă cererea cu privire la mărimea suprafețelor cotelor de teren.

Ecaterina Oclanscaia a solicitat declararea nulității titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat de Primăria s. Zgurița, r-nul Drochia la 27 martie 1998 în baza deciziei nr. 2/5 din 26 februarie 1998 privind repartizarea terenului agricol cu suprafața de 0,8501 ha, situat în extravilanul s. Zgurița, r-nul Drochia, înregistrat în registrul cadastral al deținătorului de teren cu nr. 619 din 27 decembrie 1998 și obligarea Primăriei s. Zgurița, r-nul Drochia să-i repartizeze terenul agricol conform deciziei nr. 2/5 din 26 februarie 1998 cu suprafața de 1,22 ha în extravilanul s. Zgurița, r-nul Drochia, cu eliberarea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren respectiv.

Prin încheierea din 08 septembrie 2017 a Judecătoriei Drochia, sediul Central a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu Comisia de privatizare din cadrul Consiliului Raional Drochia.

La data de 10 mai 2016, Parasi Liubov a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliul local Zgurița, intervenient accesoriu Comisia de privatizare din cadrul Consiliului Raional Drochia cu privire la declararea nulității titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că prin contractul de donație nr. 2149 din 21 martie 2006, înregistrat și autentificat de către notarul privat Maria Mazur, Tcaci Domnica i-a donat terenul cu destinație agricolă cu suprafața totală de 0,8501 ha și nr. cadastral XXXXX, situat în extravilanul s. Zgurița, r-nul Drochia.

A indicat că prin contractul de donație nr. 6009 din 21 decembrie 2006, înregistrat și autentificat de către notarul privat Panteleev Ala, Parasii Piotr i-a donat terenul agricol cu suprafața totală de 0,8601 ha, situat în extravilanul s. Zgurița, r-nul Drochia, cu nr. cadastral XXXXX.

Reclamanta a afirmat că potrivit titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 3642316077 și nr. 025628, Primăria s. Zgurița a repartizat lui Tcaci Domnica și Parasii Piotr, terenuri cu suprafețele de 0,8501 ha și respectiv, 0,8601 ha.

A menționat că era la curent cu faptul că lui Tcaci Domnica și Parasii Piotr, în baza deciziei primăriei cu nr.4/1 din 02 aprilie 1996, le-au fost repartizate cote de teren agricol, ca și la alți cotași, cu suprafața de 1,22 ha, însă în luna iunie 2015 în timpul când a primit plata în natură pentru arenda cotei, a aflat că de fapt ei dispuneau de cotă de teren cu suprafața de 0,8501 ha și respectiv, 0,8601 ha.

Parasi Liubov a relatat că la 29 martie 2016 și 30 martie 2016, s-a adresat la Consiliul local Zgurița cu cererile nr. 25 și nr. 30, prin care a solicitat repartizarea lotului de teren cu suprafața de 1,22 ha. Prin decizia nr. 1/14 din 30 martie 2016, Consiliul local Zgurița a respins cererea prealabilă.

A solicitat declararea nulității titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele lui Tcaci Domnica privind repartizarea cotei de teren agricol cu suprafața de 0,8501 ha, în extravilanul s. Zgurița, r-nul Drochia, cu nr. cadastral XXXXX, eliberat de Primăria s. Zgurița, r-nul Drochia la 27 martie 1998; declararea nulității titlului de

autentificare a dreptului deținătorului de teren pe numele lui Parasii Piotr privind repartizarea cotei de teren agricol cu suprafața de 0,8601 ha, situat în extravilanul s. Zgurița, r-nul Drochia, eliberat la 27 martie 1998; obligarea Primăriei s. Zgurița, r-nul Drochia să-i repartizeze două cote de teren agricol conform deciziei cu nr. 4/1 din 02 aprilie 1996 cu suprafața de 1,22 ha fiecare în extravilanul s. Zgurița, r-ul Drochia, cu eliberarea titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

Prin încheierea din 19 decembrie 2017 a Judecătorei Drochia, sediul Central, cauzele au fost conexate într-un singur proces.

Prin hotărârea din 27 noiembrie 2018 a Judecătorei Drochia, sediul Central, acțiunile depuse de către Ecaterina Oclanscaia și Liubov Parasi au fost respinse ca fiind tardive.

Prin decizia din 15 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți, au fost respinse apelurile declarate de către Ecaterina Oclanscaia și Liubov Parasi împotriva hotărârii din 27 noiembrie 2018 a Judecătorei Drochia, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare au reținut că în conformitate cu art. II alin. (3) din Legea privind modificarea și completarea Codului funciar nr. 173-XIV din 22 octombrie 1998, pretențiile ce țin de atribuirea cotelor de teren echivalent vor fi prezentate primăriilor satelor (comunelor) sau orașelor respective pînă la 1 ianuarie 1999. După expirarea acestui termen, pretențiile nu vor fi examinate.

Prin urmare, instanțele de judecată au conchis că Ecaterina Oclanscaia, în cazul dezacordului cu suprafața cotei de teren atribuită, urma să se adreseze cu pretenție la primăria localității respective pînă la data de 01 ianuarie 1999, având în vedere faptul că la 27 martie 1998 i-a fost eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, unde era indicată expres suprafața cotei de teren atribuită în proprietate.

Cu referire la acțiunea înaintată de către Liubov Parasi, instanțele ierarhic inferioare au concluzionat că aceasta a fost depusă cu expirarea termenului general de prescripție, care a început a curge de la data încheierii contractelor de donație – 21 martie 2006 și respectiv, 21 decembrie 2006, în conținutul cărora era indicată expres suprafața terenurilor donate.

La data de 29 noiembrie 2019 Ecaterina Oclanscaia a depus recurs motivat împotriva deciziei instanței de apel.

În motivarea recursului, recurenta a invocat că instanțele judecătorești inferioare nu au dat o apreciere corectă tuturor circumstanțelor cauzei și că concluziile instanțelor de judecată sunt în contradicție cu materialele cauzei.

La data de 05 decembrie 2019 avocatul Ina Cepoi în interesele Ecaterinei Oclanscaia și Liubov Parasi, a depus recurs motivat împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 15 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți și restituirea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului a invocat interpretarea în mod eronat a legii de către instanța de apel.

A indicat că instanța de apel nu a luat în considerație explicațiile recurentelor date pe parcursul examinării cauzei și anume că, impozitele erau achitate în conformitate cu suprafața de 1,22 ha, fapt ce corespunde cu decizia Consiliului local Zgurița din 04 aprilie 1996. Astfel, recurentele au cunoscut că de fapt dispun de cota de teren cu suprafața indicată în cererile de chemare în judecată și abia în luna iunie 2015, când au primit plata

în natură pentru arenda cotei de teren, au aflat despre suprafața micșorată a cotelor de teren.

Reprezentantul recurentelor a susținut că ultimele s-au adresat cu plângeri la mai multe instanțe de resort, iar la Consiliul local Zgurița s-au adresat cu cerere prealabilă la 29 martie 2016, răspunsul primindu-l la 30 martie 2016. Prin urmare, consideră că cererile de chemare în judecată au fost depuse cu respectarea termenului prevăzut de art. 17 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ. Totodată, nu a fost omis nici termenul general de prescripție de 3 ani, care a început să curgă din luna iunie 2015, din momentul aflării despre încălcarea dreptului.

La data de 27 decembrie 2019, cererile de recurs au fost notificate intimaților Consiliul local Zgurița și Comisia de privatizare din cadrul Consiliului raional Drochia, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 132, 134-135, volumul III), însă aceștia nu și-au valorificat dreptul respectiv și nu au depus referință.

Examinând admisibilitatea cererilor de recurs, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursurilor în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia din 15 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți a fost notificată recurentelor Ecaterina Oclanscaia și Liubov Parasi la data de 12 noiembrie 2019 (f.d. 99, 101, 103 volumul III), precum și avocatului Ina Cepoi la 11 noiembrie 2019 (f.d. 100, volumul III).

Astfel, recursurile motivate depuse la 29 noiembrie 2019 și respectiv, 05 decembrie 2019, sunt în termen.

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile sunt inadmisibile din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile depuse de către Ecaterina Oclanscaia și avocatul Ina Cepoi în interesele Ecaterinei Oclanscaia și Liubov Parasi, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recursuri nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursurile depuse de către Ecaterina Oclanscaia și avocatul Ina Cepoi în interesele Ecaterinei Oclanscaia și Liubov Parasi, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursurile depuse de către Ecaterina Oclanscaia și avocatul Ina Cepoi în interesele Ecaterinei Oclanscaia și Liubov Parasi, ca inadmisibile.

În conformitate cu art.193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursurile depuse de către Ecaterina Oclanscaia și de către avocatul Ina Cepoi în interesele Ecaterinei Oclanscaia și Liubov Parasi, se declară inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Mariana Pitic